

PURSI

Suomalainen Pursiseura

4/2017

Syyskokous ma 27.11.2017 klo 18–20
Tieteiden talo, sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki
Tervetuloa!

KOKOUSKUTSU

**SPS:n syyskokous pidetään
maanantaina 27.11.2017 klo 18–20 Tieteiden talolla,
sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.**

Asialistalla ovat sääntöjen 12§ mukaiset asiat.

Hallituksen jäsenistä ovat erovuorossa
Tuomas Aarnio, Turkka Keinonen, Maria Oksa ja Petri Wilska.
Turkka Keinonen ei ole enää käytettävissä.

Tervetuloa!

KILPAILEVAT VENEET

Muistattehan lähettää tuloksenne kauden 2017 kilpailuista marraskuun loppuun mennessä osoitteeseen kilpailut@suomalainenpursiseura.fi.

Kilpailuavustusten saajille tulosten ilmoittaminen on pakollista, mutta myös kaikkien muiden tuloksia otetaan enemmän kuin mielellään vastaan.

*Maria Oksa
kilpailupäällikkö*

ANSIOMERKKEJÄ

Lipunlaskujuhlassa 29.9.2017 luovutettiin ansiomerkki Venla Aliklaavulle (menestynyt junioripurjehtija), Janne Härköselä ja Pekka Piiröiselä (Sirpalesaaren rakennukset, saunan perusparannus) sekä Mauri Utriaiselle (monivuotinen osallistuminen kilpailulautakunnan toimintaan). Onnittelut!

PURSI

Suomalaisen Pursiseuran jäsenlehti

Vastaava päätoimittaja

Pilvi Vainonen
Rusthollarintie 13 A 7
00910 Helsinki
puh. 040 560 2889
pilssi(at)kolumbus.fi

Ilmestymisaikataulu 2018

Nro Aineistopvm Ilmestyy

1	28.1.	vko 9
2	4.3.	vko 15
3	29.7.	vko 33
4	14.10.	vko 46

Painopaikka Painojussit Oy, Kerava
Painos 430 kpl

SUOMALAINEN PURSISEURA RY

Toimisto ja postiosoite

Kankurinkatu 7, 00150 Helsinki
Puhelin 050 342 2836
info@suomalainenpursiseura.fi
www.suomalainenpursiseura.fi

Toimisto on avoinna talvikauden
Kankurinkadulla tiistaisin ja torstaisin
klo 17–18.30.

Pankkiyhteys

FI54 1018 3000 0760 28
Laskun viitenumero on annettava
maksettaessa.

PURSI 4/2017

SISÄLTÖ

Kokouskutsu	2
Kilpailevat veneet	2
Ansiomerkkejä	2
Pääkirjoitus	4
Muistumia Juhani Kulovedestä	5
Merinaisia	6
Mari ja Weikko ovat myytyjä	7
Kisavene Lotta	8
Junnupäällikön työn iloja	10
Satu ja Matilda	12
Naispurjehdusta – rosvokäynnistäen	14
Team Mymmeli	16
Kikka aalloilla ja eetterissä	17
Puoli vuosisataa samassa veneessä	18
Olympiamalja	22
Kun saunaa rakennettiin	24
Ravintola Saaren ovelle asennetut lanternit	26
Pensseli perstaskussa ja muuta kemiaa	28
Pinna- vai ruoriohjaus, kumpi parempi?	31
Viipuri ja Koivisto retkikohteena	32
Peppi Pitkätossu Etelämerellä	38
Tapahtumia	40

SPS:n uusia jäseniä:

Sami Grönberg Matias Saresvuo
Anna-Elina Leskinen Anita Seppä
Oskari Saarenmaa Dominik Trnecka
Tiina Saavalainen

Tervetuloa joukkoon!

Kansikuvat piirsi Fiia Kämäri, joka on purjehtinut kaksi kesää Purjehduskoulu SPS:n opissa. Fiia valittiin viime vuonna SPS:n Vuoden junioriksi.

Pääkirjoitus

Syksy on kiireistä aikaa pursiseuran jäsenille ja seuran toiminnassa

Pursiseuratoiminnassa ja meille purjehti-joille syksy on paitsi tietenkin harrastuskauden haikeaa päättämistä, mutta myös todella kiireistä aikaa. Veneet pitää saattaa talviteloille ja nyt saarella käydessä näyttää jo siltä, että se vaihe alkaa olla maalissa. Veneet ovat ylhäällä ja isolta osin jo peiteltykin talviteloilleen. Vaja on täynnä ja ovet suljettuina.

Seuran toiminnassa syksyllä alkaa jo tulevan suunnittelu. Vanha kausi kulminoituu syyskokoukseen, jossa esitetään tulevan kauden budjetti, toimintasuunnitelma, uudistetaan hallintoa, ja muutenkin katsotaan jo tulevaan.

Budjetti on aina se kiinnostava asia. Tulevalle vuodelle se tullaan rakentamaan pitkälti kuluvan vuoden budjetin ja toteutuneiden talouslukujen pohjalle. Muutoksia ja maltillisia lisäyksiä toki voidaan ottaa budjettiin, kun se on perusteltua kunkin osa-alueen kasvun tai kehittymisen myötä. Huomattavaa on, että rakennuskantamme korjaustarve on edelleen mittava ja ensi kaudella on panostettava ravintolarakennuksen välttä-

mättömiin korjauksiin. Onneksi taloutemme on edelleen hyvä ja tasapainoinen. Tulevalla kaudella rahaa riittää tukemaan maltillista kasvua ja palveluiden kehittämistä.

Merisataman kaavan ensimmäinen suunnitelma on valmistumassa. Kun lehti ilmestyy, se on varmasti jo nähtävissäkin. Omistajat ja keskeiset alueen toimijat saavat kutsun tutustumaan kaupunkisuunnitteluviraston työn tulokseen. Sen verran tiedän jo nyt, että ihan esittämässämme muodossa ei KSV ole Sirpalesaaren osalta suunnitelmaansa piirtänyt. Kiirettä riittää kaava-asian osaltakin, koska meillä on vain marraskuu aikaa kommentoida kaavaa ja tuoda näkemyksiämme esiin ja sillä tavoin edelleen vaikuttaa lopulliseen kaavaan.

Kohta on talvi aikaa harrastaa vähän muutakin, mutta sitä ennen: nähdään isolla joukolla syyskokouksessa! Hyvää talvea ja uuden purjehduskauden odotusta!

*Jukka Honkimaa
kommodori*

MUISTUMIA

Juhani Kulovedestä

Olin 1980-luvulla joitakin vuosia Jussin kanssa yhtä aikaa SPS:n hallituksessa. Jussi ei ollut porukan suulain. Kun joskus mielipiteet kärjistyivät ja äänet nousivat, Jussi istui rauhassa, kunnes pyysi puheenvuoron ja verkkaan sanoi, ettei hän ei ymmärrä asiasta mitään, mutta eikö kysymys olekin tästä. Pääsääntöisesti niinhän se oli ja kokous jatkui.

Muistan Jussin purjehdusasu: sininen polvipituinen nailontakki, joka oli ohuella vyöllä sidottu, jalassa Nokian mustat kumisaappaat, päässä kangaslakki (joka kerran hänen suureksi harmikseen lähti tuulen matkaan) ja suussa piippu.

Jussin keskittyi oleelliseen. Hänen rauhallinen tapansa tarttui läsnä oleviin. Muistan erään elokuisen illan, kun istuimme sisällä veneessä ykkösponttonilla: Jussi, herra H. ja minä. H:lle tuli asiaa vessan, jollainen lähin oli ravintolassa. Vene oli kohdassa, jossa ponttonien välissä oli peltilevy, joka kolahti kun sen päälle astui. Vene heilahti kun H. astui ulos. Peltilevyn kolahdusta ei kuitenkaan kuulunut. Jussi kysyi, kolahtiko pelti. Vastasin, etten kuullut ja kysyin olisiko H. pudonnut veteen. Jussi vastasi ”kah, voipi olla pudonnutkin”. Seuraava kysymys oli, pitäisikö mennä katsomaan ja vastaus ”kah, voipi olla hyvä”. Kun sitten nousin katsomaan, en nähnyt ketään laiturilla. Sil-

loin Jussi totesi ”katsopa vedestä”. H. roikkuikin käsiensä varassa ponttonista. Kun se selvisi, Jussi tuumasi ”pitäisikö auttaa”. Siinä vaiheessa H. oli jo saanut itsensä vivuttua ylös, jolloin Jussi totesi ”hyvinhän se meni” ja ryhtyi rassaamaan piippuaan.

Kun saareen oltiin hankkimassa torninosturia, pelättiin eiralaisten ja erään tunnetun kunnallispoliitikon reaktioita. Jussi ehdotti, että haetaan toimenpidelupa. Koska saari oli käyttötarkoitukseltaan telakka-alueetta, sellainen myönnettäisiin, eivätkä mahdolliset vastustajat älyäisi seurata kunnan ilmoitustaulua valituksen tekemiseksi. Kun nosturi oli pystyssä, siitä nousi kova hälinä. Katselmus pidettiin mantereen puoleisella rannalla. Jussi oli paikalla, osoitti torninosturia ja kysyi ”mikä tuo on” ja vastasi itse: ”nosturi”. Sitten hän osoitti toimenpidelupaa ja kysyi ”mitä tuossa seisoo” ja vastasi taas itse: ”nosturi”. Sen jälkeen hän totesi lakonisesti: ”eiköhän asia ole selvä”. (Tästä kuten muistakin muisteluista voi olla eri versioita riippuen muistelijan omasta muistista.)

Ravil Asis

Kesällä 2017 edesmennyt Juhani Kulovesi toimi SPS:n kommodorina vuosina 1991–1996.

MERINAISIA

Akka ratissa, sanoi kerran eräs kokenut kippari, mies, ja lisäsi heti perään että niitäkin on monenlaisia. Niin onkin. On junnuja ja vanhempia, aloittelijoita ja kokeneita, matkapurjehtijoita ja kilpailijoita. Kaikki olemme aloittaneet purjehduksen joskus ja jollain lailla, kuka minkäkin ikäisenä ja mistäkin syystä. On myös sanottu että purjehdus aloitetaan valitsemalla kippari ja mikä ettei, niinkin voi olla. Anna meren se selvittää. Tässä kauden lopuksi katsaus SPS:n naisten maailmaan, tervetuloa naisenergiaan!

Mari ja Weikko ovat myytyjä

Olin aina haaveillut purjehtimisesta. Monen monituista kesää tuli vietettyä moottoriveneillen tai muuten vaan saaristossa meren äärellä. Ei koskaan kuitenkaan purjehtien.

Kolme kesää sitten sain ensimmäisen kosketuksen purjehtimiseen.

Ja mikä hämmennys – olin aina ajatellut, että nostat purjeet ja nautit auringosta, tuulesta ja merestä. Se on siinä. Mutta ei. Jo sanasto tuotti valtavan haasteen: fokka, spinnu, genua, levanki, mitä niitä nyt on. Miksi kaikille asioille on niin monta nimeä?

Puhumattakaan siitä, että vähän väliä olemme ihan vinossa. Vatsaa vääntää, huono olo piinaa, vettä sataa niskaan. Suomen kesä.

Olen mokannut kolmena kesänä kaiken mahdollisen. Testannut veden lämpötilaa ja pelastusliivien toimivuutta putoamalla veteen, lyönyt pääni puumiin satoja kertoja, saanut tuhansia mustelmia kompuroidessani, murtanut varpaitani, kiroillut ruokottomasti jne. jne. Mutta mitään niistä en jättäisi kokematta.

Kaikesta huolimatta olen rakastunut. Täysin myyty.

Kolmessa kesässä on merimaileja kertynyt yli 3 000, ja merikarhumme Weikkokin on

jo pikkuhiljaa hyväksynyt tämän elämäntavan. Tänä kesänä menetin myös yöpurjehdusneitsyyteni ylityksellä Uusikaupunki - Höga Kusten. Parempaa ei olisi voinut toivoa.

Ja ne ihmiset. Kun ajattelee kohtaamiaan, jää sanattomaksi.

*Mari Paananen
s/y Ebba*

KISAVENE LOTTA

Kansanvene *Lotan* (FIN 351) kisakuvia viime kesältä, kipparina Laura Määttänen.

Viaporin Tuoppi elokuussa, pinnassa Laura ja naisistossa Kaisa Tiusanen, Leena Leikas ja Maria Oksa. Kuvat Markku Leppävuori (vesillä) ja Matti Ervamaa (perillä).

Lotta HTPS:n tiistaiskoissa, pinnassa Laura, miehistönä Matti Ervamaa ja Antti Alikkaavu. Kuvat Jarmo Vehkakoski.

Laura ja ensikertalainen miehistö lähdössä SPS:n Olympiamaljaan. Kuva Jorma Rautapää.

Junnupäällikön työn iloja

Junnupäällikön kesässä sattuu ja tapahtuu. Hauskoja sattumuksia ja lukuisia ilon ja ylpeyden aiheita on riittänyt. Mutta osuvimmat kommentit tulevat tietenkin suoraan junioreiden suusta...

Kauden alussa saan tärkeän tiedon Keräältä juniorilta: *"Juniorilla X ja Juniorilla Y oli ehkä viime kesänä jotain juttua. Mutta en ole ihan varma, enkä tiedä, onko niillä vielä."*

Oi, ihanaa! Mutta hetkinen, miten nämä ryhmät ja parit nyt kannattaisi ja-

kaa, kun ei ole tietoa, pitäisikö nämä kaksi nimenomaan sijoittaa samaan vai nimenomaan ei.

Optarikurssin ensimmäinen päivä ja rikien valmistelut menossa, kun huomaa yhdessä purjeessa jotain punaista. Sehän on verta ja sitä näemmä tulee sormestani. No niin, tähän alkaa todella hyvin. Vajan ulkopuolella odottaa 12 junioripurjehtijaa, osa ensi kertaa tekemisissä purjehduksen kanssa. Verinen purje ja verisen sormen kanssa liikkuva ohjaaja herättää taatusti luottamuksen lajia kohtaan... Purjeesta veritahrat näyttävät onneksi lähtevän kevyesti pois, ja mukana olevasta

ilmastointiteipistä saan tuunattua sopivan laastarin. Huh, tilanne taas hallinnassa.

Optarikurssin todistusten jako. Nuorimmat osallistujat ovat vasta oppineet lukemaan, mutta niinkin vaikea sana kuin junioripäällikkö onnistuu todistuksesta lukea. Sitten tyttöjä alkaa naurattaa: *Miten Maria voi olla päällikkö kun ei hänellä ole päällikön hattua?*

No niinpä, enpäs olekaan tullut ajatelleeksi, tämä epäkohta lienee syytä korjata.

Tulee puhetta, että pitäisikö kauden lopussa jo vähän kilpailla. Eräs junioreista ottaa kovin päättäväisen ilmeen ja toteaa: *"Voitan sen kilpailun, rupean nyt harjoittelemaan ihan oikeasti."*

Wau, tuolla motivaatiolla vain taivas on rajana.

Helsinki-Tallinna Race -kilpailun lähdöt käynnissä ja meillä samaan aikaan optaritreenit. Tuuli täysin olematonta eivätkä kisaveneet näytä liikkuvan juuri lainkaan. Mutta meidänpä optari liikkuu ja saa osakseen kannustavia katseita lähtöalueelle suuntaavilta kisaveneiltä. Mikä voisikaan olla motivoivampaa?

Törmään kauden lopulla telakkakentällä yhteen junioriimme, joka tänä kesänä aloitti optaripurjehduksen kurssillamme, ja puhetta tulee jo ensi kauden toiminnasta. Juniori ilmoittaa ihan vilpittömästi haluavansa jatkaa ensi kesänä, koska se oli kivaa. Erinomaista, juuri tällaista junnupäällikkö kuulee oikein mielellään.

No eikö sua väsyttä?, ihmettelee eräs juniorimme kun hänelle selviää, etten teekään tätä päätyönäni, vaan varsinaisen työpäivän jälkeen.

No kieltämättä joskus illalla viimei-

seksi ja aamulla ensimmäiseksi valmisteluja tehdessäni olen saattanut kaivata vuorokauteen lisää tunteja. Kuulostakoon nyt miten kliseiseltä tahansa, mutta näiden junioreiden kanssa puuhastelu on kuitenkin niin mahdollottoman mukavaa hommaa, että vaikka nyt välillä vähän saattaa väsyttääkin, niin kylä tämä ehdottomasti enemmän antaa kuin ottaa.

Maria Oksa

Seiluuta kesällä 2013, vaihtelevissa keleissä.

SATU JA MATILDA

Kesät ovat kerrassaan kaikki niin erilaisia, kuten tiedämme. Vaikka lokikirjassa jokin kesä on ollut syystä tai toisesta harmillisen lyhyt (lue: vähän maileja), muistoissa on aina ILO ja RIEMU.

Yksinpurjehtivan naiskipparin voi tunnistaa vaikka siitä, jos näkee kalliolla kädet levällään tuulta vasten tanssivan naisen – vihdoin täällä! – oma rauha! (Miehiä en ole tavannut hyppivän siellä.) Eikä haittaa vaikka purjeet retkottavat kannella tuhannen rutussa, alhaalla ovat!! Vaatteita ja myssyjä ja kaikenlaista tarpeellista lojuu ympäriinsä – kryssiessä pikku purrella kallellaan yksikseen kaikki ei pysy niin paikoillaan.

Sattui kerran, että Loviisaa lähestyessämmä storan falli pääsi irtoamaan taivaan tuuliin. Yrityksistä huolimatta ei onnistuttu nappaamaan kiinni sitä, päin vastoin, lukko karkasi ylemmäs ja ylemmäs. Muistelin ettei satamassa ole kraanaa. Matkan varrella näkyi olevan telakka, mutta oli (tietenkin) perjantai ja kello 15.45 ja ranta kovin tyhjillään.

Noh, aina kannattaa yrittää! Soitto varmistui sen, että henkilökunta oli jo mennyt menojaan ja kaveri, joka ajelee kraanakuormuria, oli lähtenyt jo aikoja sitten. Ei voi auttaa! Hmm! Suntin oikealla puolella näkyi olevan lyhyehkö kraana, mutta poh-

diskelevan mittailun tuloksena totesimme ettei apu löydy sieltäkään.

Folkkarin vinssejä ei ole mitoitettu hinaamaan ihmisiä mastoon. Rantauduttuamme tuli mieleen ajatus naapurin mastosta. Ja kun viereisellä laiturilla oli sopivasti tyhjä venepaikka, jonka molemmin puolin oli parkkeerattu isohkot alukset, juuri oikean oloiset ja kokoiset, kumpikin, siirryimme nopeasti vapaaseen poijuun niiden väliin.

Toisessa veneessä ei ollut ketään, mutta toisessa oleva seurue oli juuri lähdössä kylille ja ehdimme tiedustella maston lainausta. Kippari oli herrasmies ja opasti nopeasti, missä mastolle kiinnitetyt tarvittavat fallit olivat sekä sopivat vinssit kannella. Kokoa oli riittävästi ja ylikin. Puosuntuoli taisi löytyä jostain aivan muusta veneestä. Seurue oli silmin nähden harmissaan aiheuttamas-

tamme viiveestä, paitsi kippari, joten hän tyytyi toivottamaan onnea ja hehkutti vielä kätevästä astinrapuistaan mastolla, helppo siitä astella ylös sitten.

Ystävättäreni sitten kiipesi ylös minä vinssaten. Naapuriveneen kipparikin tuli sopivasti paikalle ja ryhtyi vantissa roikkuen keikuttamaan *Matilda*a. Vihdoin falli saatiin haltuun ja ihana satama-arki palautui normaaliuomiin. Taas oli päivä tuonut tullessaan suurta ilon aihetta.

Toisella kertaa Loviisaan purjehtiessani yllätti myrä. Lokikirjassa lukee päivän kohdalla *Aaltopoijun toteutunut tuulihavainto puuskassa 20 m/sek. Tultiin aikas lujaa slööriä, kilpaa yhden proomun kanssa.*

Mutta se on sitten toinen tarina se.

*Satu Samooja
s/y Matilda*

Tavalla tai toisella – alhaalla! Lazyjacks vasta haaveissa.

Naispurjehdusta – rosvokäynnistäen

Oli kaunis ja aurinkoinen syyskuun lauantai. Kaisa, Tiina, Iida ja Fiia olivat jo aiemmin viikolla päättäneet lähteä syyspurjehdukselle Tågikseen. Tämä oli melkein naisisto, koska Viiri-koira on poika, mutta pentu vielä eikä purjehduksesta oikein ymmärrä.

Aurinko paistoi ja itätuuli oli mukavan rapsakka. Kaikki valmista starttiin, mutta *Jettiksen* (s/y *Jettsetin*) startti sanoi Prööh ja seuraavalla yrityksellä se vaikenä. Nyt täytyi ottaa kännä käteen ja soittaa Touri Marinen oivalle Kerkolle.

Saimme tietää, että varmaan startti on rikki – mäsänä. Mutta se ei meitä purjehtijainaisia (ja yhtä laivakoira) masentanut. Kerkko neuvoi pyynnöstä puhelimesta Kaisalle rosvokäynnistyksen, ja sitä tietenkin kokeiltiin heti periaatteella ”meitä ei yksi startti pyssäytä”.

Iida käänsi virta-avainta, Kaisa tunki nokkapihdit moottoriin, Tiina kuvasi ja Fiia

lauloi. Kipinät sinkoilivat, tuli hiukan savua. Kaisa könsyi hankalassa asennossa pihtiensä kanssa, mutta niin vain luotettu Yanmar pyrähti käyntiin. Ilon kiljahdukset kuuluivat Henrin veneeseen asti. Henri kuunteli ja kertoi tuumineensa, että onpa noilla hauskaa. Eikä hänelle tullut mieleenkään, että *Jettiksessä* olisi jokin ongelma.

Köydet irti ja pikaisesti purjeet ylös. Mukavassa itätuulella, välillä jopa 13 m/s, kryssimme kohti Tågista. Jossain matkan varrella itse kunkin (ehkä ei Viiri-koiran) mielessä kävi ajatus, että mitenkähän me nyt sitten landaamme itätuulella Tågikseen – navakka tuuli olisi sisäänajossa täsmälleen vastainen. Mutta esimerkiksi minä ajattelin, että kyllä ne asiat sitten jollain tavalla selviävät, kun lähemmäksi päästään.

No, kyllähän ne selvisivätkin. Ne asiat. Ennen Tågista, hiukan kelissäkin oltiin, nostettiin portaat pois moottorin päältä, Kaisa ryömi moottorin kimppeun pihtien kanssa ja jälleen kipinöiden, savun ja röhinän jälkeen Yanmar käynnistyi, ja pääsimme turvallisesti laiturin. Kaisan kunniaksi tässä on vielä kirjoitettava, että Kaisa oli tullut aamuyön tunteilla omista 50-vuotisjuhlistaan, joten rosvokäynnistykselle on annettava kaksin-jollei jopa kolminkertainen arvostus.

No, siellä olimme sitten Tågiksessa ja eihän startti ollut yön aikana mihinkään korjaantunut, joten mukavan itätuulen avulla lähdimme purjeilla Tågiksen laiturista, purjehdimme koko matkan ja landasimme purjeilla kotisatamaan aallonmurtajalle.

En nyt tiedä miten tämä sitten on sitä naispurjehdusta, mutta tämä oli kovin opettavainen viikonloppu.

Rosvokäynnistyksestä on myös video Youtubessa: <https://youtu.be/378JUFsExxI>.

Tiina Asula
s/y Jettset

TEAM MYMMELI

Pari kesää sitten Team Mymmeli rantautui illansuussa Jurmoon. Ainoa mielestämme järkevä paikka oli yhteinen poiju isomman puuveneen kanssa, siihen siis, ja puuveneestä ojentui neljä

kättä auttamaan köysien kiinnityksessä, isä ja poika. Isä katseli meitä – toisella mymmelillä nenärengas ja toisella nahkahame – ja kysyi sitten ”Missäs teidän isä on?”. Team Mymmeli katseli

hetken toisiaan silmät pyöreinä ja vastasi sitten ettei meillä ole isää, ”mutta meillä on kissa!”.

Se ei ollut suinkaan ensimmäinen kerta kun jouduimme selittämään, että aluksemme todellakin purjehtii ja sen lisäksi rantautuu ja irrottautuu ihan Team Mymmelin omin voimin. Että luukusta ei ilmesty miespuolista kipparia kun mymmelit ovat saaneet köydet kiinni, vaan kissa. Tyttökissa. Apua olemme silti aina ottaneet kiitollisina vastaan kun sitä on tarvittu, etenkin hankalissa sivutuulilähdöissä on usein kysytty voiko auttaa. Kiitos, kyllä!

Team Mymmelillä ei siis ole mitään veneileviä miehiä vastaan, päin vastoin, tasa-arvon ja vastavuoroisuuden aatteet ovat korkealla aluksessamme niin vesillä kuin laitureissa. Ja tiimissämme purjehtii satunnaisissa kokoonpanoissa niin naisia kuin miehiäkin, kaikki ovat tervetulleita mukaan, paitsi ehkä koirat. *Morganan* kippari vain sattuu olemaan nainen, ja kipparin ja tyttären yhteisillä legeillä aluksen mymmelienergia on hienoimmillaan.

Tällä kahden naisen mymmelistöllä olemme nauttineet monet kerrat tarunhoitoisesta Jussaröstä, jonka rauניותuneiden talojen uumeniin olemme piikkilankojen välistä kiivenneet tutkimusretkille, valokuvaamaan ja fiiliste-

lemään. Olemme viettäneet tuntikausia Jussarön kuonarannalla kaivaen mustaa hiekkaa ja tehden löytöjä: kiillettä, rautaromua, hylsyjä, luita, sulkia ja muita aineksia installaatioihin ja riipuksiin. Välillä on vain lojuttu mustilla kivillä auringonpaisteessa, välillä tasuteltu yöllä.

Autiotalojen kuvaamisen lisäksi olemme harrastaneet muutakin kulttuuritoimintaa. Esimerkiksi sisustus suunnittelua, kun suosikkisaarella toimineen merivartioaseman torni on luonnosteltu mymmeleiden asuttavaksi, ja näyttelysuunnittelua, kun Vaja100-juhliin valmistuneen vitriinin tekstitaitto oikoluettiin Skagenin laiturissa sateen ropistessa *Morganan* kanteen ja kissan nukkuessa salongin pöydän alla.

Ja saarien ja ihmisten lisäksi itse purjehdus, se on niin rauhallista ja kivaa oli keli mikä tahansa. Ei huudeta eikä hermoilla. Juodaan teetä ja ruokitaan kissa. Kaikki paitsi mymmelipurjehdus on siis vähän turhaa, kysykää vaikka kissalta.

*Pilvi Vainonen &
Lumikukka Johansson & Jake Blues
s/y Morgana*

Kikka aalloilla ja eetterissä

Toimittaja ja SPS:n pitkäaikainen jäsen Kirsti Pohjaväre teki kesällä 2016 matkaa 32-jalkaisella s/y *Contessalla*. Matka alkoi Sirpiksestä, jatkui itäiselle Suomenlahdelle ja päättyi Kotkan Rankkiin. Kolmen viikon reissuun mahtui merielämää purjeveneessä, yllättäviä säitä, saaria ja luotoja sekä ikimuistoisia kohtaamisia ihmisten kanssa. Kikan kahdeksan jakson radioreportaasin voi kuunnella YLE Areenassa osoitteessa <https://areena.yle.fi/1-3467127>. Jaksot ovat:

Purjehdus alkaa Helsingin Sirpalesaaresta / 27 min.

Kohti Söderskärin majakkasaarta / 26 min.

Paatti kallellaan aika haipakkaa kohti Pellinkiä / 25 min.

Purjehdus Tove Janssonin rakastamille saarille / 27 min.

Kokka kohisten kohti Itämeren pelastajan laituria / 25 min.

Myrskyssä Boistön luotsisaarella / 28 min.

Salaisuuksien saari Venäjän vesirajan tuntumassa / 27 min.

Tiukkaa kryssiä suuntana Kotka Rankki, ohutta yläpilveä / 28 min.

Puoli vuosisataa samassa veneessä ja edelleen puheväleissä

Kun lukiolaisina aloimme riustella, poikaystäväni vei minut purjehtimaan Viklalla ja sanoi: "Hengaa!". Ja minähän hengasin. Koska pelkäsin kauheasti, hengasin henkeni edestä niin, että poninhäntä viisti vettä ja vaatteet olivat märkiä vyötäröstä ylöspäin. Tässä kuosissa minut sitten esiteltiin hänen vanhemmilleen. Nyt saattoi esitellä, koska olin läpäissyt purjehdustestin ainakin jotenkin.

Minusta Vikla ei koskaan tuntunut kauhanean turvalliselta, vaikka masto katkesi vain kerran. Sillä kuitenkin seilattiin muutamia vuosia jonkin verran.

Kun lapsemme oli 3 viikon ikäinen, lainasimme tuttaviltamme veneen ja veimme hänet purjehtimaan. Täytyihän pojan oppia merielämää. Sekään purjehdus ei ollut minulle kovin kannustava johtuen huonosta säästä ja heikonlaisesta veneestä. Tämäkään kokemus ei minua lannistanut ja ymmärsin myös, että jos en ryhdy purjehtimaan, niin sitten pidän kotiliettä lämpimänä ja odotan viikonloppuiltaisin miestä kotiin. Niinpä pojan ollessa 4 kk:n ikäinen ostimme ensimmäisen matkaveneen, siihen maailman aikaan oikein "hienon". Vene oli Rock 20; sisätiloissa oli jopa pöytä, punkat kaikille, keitin, lämmitin ja muuta luksusta. Muutama vuoden kuluttua tuli Shipman 28, jossa oli jo vesivessa, sitten kilpakäyttöön muokattu Targa 96, jossa oli septitankki, kaasuliesi ja -uuni eli kaikki sen aikakauden hie-

noudet. Tässä vaiheessa olin jo oppinut kovasti tykkäämään purjehtimisesta ja ajan myötä opin suorastaan rakastamaan sitä.

Targa palveli meitä oikein hyvin kahdeksan vuotta, mutta yhtenä päivänä tehtyäni ehkä 60 vendaa lausahdin, että olisi kiva, jos olisi itseskuuttaava keulapurje (Targasahan sellainen periaatteessa oli, mutta kun masto oli normaalia pidempi, niin fokka ei istunut kiskoon skuutattuna). Alkoi etsintä ja yllättäen löytyi vene, joita olimme nähneet vuosia aiemmin venenäyttelyissä ja ihailleet saavuttamattomana haaveena, Vindö 45 (ei niin iso, vain 34 jalkaa). Muistan edelleen tunteen, jonka koin, kun astuin veneen kannelle mahonkiruffin eteen ja sitten salonkiin, joka oli vieläkin sykähdyttävämpi kuin kansi. Välittäjäkään ei ollut vielä käynyt veneessä sisällä ja sanoi oven avattuaan: "Ohoh!". Se oli sitten menoa eikä hetkenkään rauhaa ajatuksissa ennen kuin veneen hankinnasta oli päätetty. Markku realistina sanoi ensikatsemuksessa, että tässä on kylä aika paljon tuota puuta hoidettavana, minä tietenkin tajusin itsekin. Silti kuulin itseni sanovan, että kyllä minä ne puuosat hoidan. Olinhan sentään kokenut maalari, maalanut monta tuolia ja hyllyä ihan öljymaalilla ja asuntomme seinät ja katonkin lateksimaalilla. No, kaupat tehtiin ja vene tuotiin syyskuun lopussa Turusta suoraan telakoitavaksi. Kahden päivän siirtopurjehduksen aikana olimme edelleen todella tyytyväisiä hankin-

taamme, kuten olemme olleet kaikki nämä vuodet. Huomasimme myös, että rullafokan ja toiveena olevan itseskuuttaavan keulapurjeen tilalla meillä oli nyt kolme vaihdettavaa keulapurjetta, neljäntenä myrskyfokka. Aina ei voi saada kaikkea mitä toivoo. Onneksi veneessä on lasikuiturunko. Puuvenettä en sentään olisi tarjoutunut hoitamaan.

Seuraavana keväänä paljastui sitten se puutyön määrä, minkä olin luvannut hoitaa. Olin osa-aikatoivossa ja minulle jäi aikaa tehdä hommia veneessä. Sain äitienpäivälahjaksi tasohiomakoneen ja kuumailmapuhaltimen (yleensä kai äidit saavat parfyymiä) ja aloitin lakan poiston. Kuumailmapuhallin on hyvä keksintö, mutta liika kuumnennus teki monta pientä mustaa pilkkua mahonkiin. Siklin jälkeen seurasi hiontavaihe uudella hienolla laitteellani. Hiomapaperia kului kilokaupalla, hengityssuojaimia ja suojakäsineitä piti ostaa vähän väliä lisää ja selkä ja polvet olivat koetuksella. Tein tätä hommaa veneen ollessa laiturissa aallonmurtajan alkupäässä ja sain neuvoja ihan pyytämättä lähes jokaiselta ohikulkevalta mieheltä (naiset vain katsoivat säälien). Neuvot olivat varmaan ihan hyviä ja tarkoitettu auttamaan minua, mutta niissä oli se paha vika, että ”ehdottomasti parhaita” neuvoja oli yhtä monta kuin neuvojakin. Ensikertalaisena olin hie-man hämmentynyt, mutta sitten päätin tehdä ohjeista jonkinlaisen koosteen ja käyttää myös järkeäni. Helteisessä toukokuun säässä (ihan totta) uurastin rannassa ja pääsin vihdoin ”lakkaamaan” eli kyllästäämään Ovatrolilla. Siihenhän piti varata koko päivä, koska ensimmäistä ainetta suditaan jatkuvasti niin kauan kuin puu sitä imee. Sehän imi 9 kierrosta, ja sotku oli melkoinen. Tässä vaiheessa ei tarvinnut huolehtia sutimisen laadusta, pääasia että ainetta imeytyi. Kakkosvaihe olikin sitten jo työläämpää, koska jäljen piti näyttää tasaiselta ja kiiltävältä lakkapinnalta. Joitakin päiviä siihenkin hommaan kului, mutta tulos lienee ollut ainakin siedettävä, koska ihmiset eri satamissa kävivät kohteliaasti ihailmassa ja kehumassa.

Nyt oli siis ruffin peruskunnostus teh-

ty, mutta istuinlaatikko odotti vielä parantamista. Markku oli koko vuoden ulkomailla töissä, ja minä veneen yksinhuoltajana ahkeroin kaikkina viikonloppuina sen kimpussa. Vene oli sen talven lämpimässä hallissa muitakin töitä varten. Istuinlaatikon käsittely ei ollutkaan niin helppoa kuin luulin. Hioin ja hioin ja ihmettelin, miksi lakka ei ikinä lähde pois. Sitten tajusin, että sitloodan yläosa onkin vaneria ja se, mitä hioin lakkana, olikin vanerin liimaa. Jälki oli sitten aika rumaa, mutta onneksi vain kahdesta paikasta, eikä ne puhki hiotut läiskät olleet kovin laajoja. Niihinkin silmä tottui ihmeen nopeasti, kun ne kuitenkin kiilsivät yhtä hyvin kuin muukin reunus.

Tein tämän kaiken vielä toisenkin kerran, kun halusin vaihtaa Ovatrolin perinteiseen venelakkaan, mutta silloin olin jo vanha tekijä ja selvisin monesta hommasta helpomalla kuin ensikertalaisena. Lakan tuoksu on parempi kuin Ovatrolin, mutta silti tuoksuin aina paljon paremmalta kuin ne naiset, jotka käyttivät esim. Chanel viitosta.

24 vuoden hionnan ja lakkauksen jälkeen oli pakko myöntää, että kannella kyykkiminen ja muutenkin epäergonomiset ja hankalat työasennot eivät enää sovi eläkeläiselle, ja niin meni vene myyntiin. Saihan siitä sentään jonkinlaisen tyydytyksen ja hyvän mielen, kun uusi omistaja sanoi, että vene on hyvin hoidettu ja hienossa kunnossa.

Markun mielestä olen täysin pitänyt sen lupauksen, jonka antamisesta itsekkin yllätyin. Hänen ei ole tarvinnut lakkapensseliin koskea. Nykyinen vene on sitten pienempi ja kokonaan lasikuitua, ja sillä mastottomana pääsee myös siltojen alta tutkimaan monipuolisista ja monen näköisiä Suomenlahden rantoja. Kevätyöt sujuvat toivottavasti joutuisemmin, ja merellehän on kuitenkin pakko päästä. 43 vuotta meni niin, että kesällä ei tehty muuta kuin purjehdittiin. Nyt voi tehdä muutakin sellaista, mistä ennen vain puhuttiin, että pitäisi joskus...

*Heta Leppävuori
Kuva Kari Kuukka*

OLYMPIAMALJA 2017

SPS:n seuramestaruudesta kilpailtiin tänä vuonna 17.9. Tavoitteenahan muutaman viime vuoden ajan on ollut aina tuplata edellisen vuoden osallistujamäärä. Tämän vuoden osalta tavoitteena siis oli saada mukaan 12 venettä. Tavoite tuntui kielteittä kovalta mutta ei mitenkään mahdottomalta. Vielä muutama päivä ennen ilmoittautumisajan päättymistä oli vasta nipin napin ylitetty viime vuoden osallistujamäärä. Mutta kuten kilpailuissa yleensäkin, viime hetket olivat ratkaisevia ilmoittautumisten saamisessa ja lopulta kilpailuun oli kuin olikin ilmoittautunut 11 venettä eli ihan melkein tavoitteen mukaisesti. Wau, hienoa aktiivisuutta!

Tämän vuoden kilpailuun lisäsäpinää toi, että samassa yhteydessä kilpailtiin myös A-veneiden luokkamestaruus ja Hai-veneiden Hai-Life. Koska kilpailu purjehdittiin kaikkien veneiden osalta samalla konseptilla, tarkoitti se myös sitä, että SPS:n venekunnilla oli mahdollisuus napata tuplavoitto. Kaikkienensa kilpailuun osallistui 17 venettä.

Kilpailuvalmistelujen kanssa olin saanut puuhastella jo useita viikkoja. Oli kilpailulau-

takunnan ja tuomariston rekrytointia, yhteydenpitoa luokkien edustajien, toimiston, ravintolan, kilpailijoiden ja järjestäjien kanssa, purjehdusohjeiden kirjoittamista, palkintojen suunnittelua ja hankintaa, varusteiden valmiiksi laitto...

Lopulta koitti kilpailupäivä ja ilmassa oli kielteittä suurta urheilujuhlan tuntua. Harmi tosin, että tuuli oli täysin olematonta. Sää tiedotus kuitenkin lupaili tuulen hieman voimistuvan iltapäivällä, joten kovin huolisani tilanteesta en ollut. Saapumisilmoittautumisten lomassa seurasi ahkerasti eri tuuliennusteita ja vähitellen huoli kilpailun onnistuneesta läpiviennistä alkoi kasvaa. Jokainen uusi päivitys ennusti yhä vähemmän tuulta ja purjehdusohjeissa ilmoitettu neljän tunnin aikaraja radan kiertämiseen uhkasi tulla vastaan. Mielessä kävi jälleen kerran ajatus, että miksi kaikista maailman lajeista olen päätenyt tällaisen pariin, joka on niin riippuvainen sääolosuhteista. Nyt ei kuitenkaan auttanut kuin pitää pää kylmänä. Purjehdusohjeisiin ei ollut enää mahdollista tehdä muutoksia eikä lähtöjen lykkääminen

Startin hetkiä. Kuva Janne Sarvanne.

olisi myöskään auttanut, sillä myöhempään iltaan oli kuitenkin taas ennustettu olematonta tuulta. Olisi siis vain edettävä näillä realiteeteilla.

Ei muuta kuin lähtölinjaa rakentamaan! Koska kilpailu purjehdittiin saaristoradalla, jossa kääntömerkkeinä toimivat merimerkit, oli meillä kilpailulautakunnalla rakennettavana ainoastaan lähtö- ja maalilinja. Kilpailu purjehdittiin takaa-ajolähtönä, joka siis tarkoittaa sitä, että kullekin veneelle on laskettu sen LYS-luvun perusteella yksilöllinen lähtöaika. Hitaimmat veneet lähtevät ensin ja nopeimmat sitten niiden jälkeen ”takaa-ajoon”. Ideana on, että tällöin veneiden pitäisi olla samaan aikaan maalissa. Tällä kertaa lähtöryhmiä oli kahdeksan noin puolen tunnin aikaikkunassa. Lyhimmillään lähtöjen välillä oli vajaa minuutti ja pisimmillään vajaa 10 minuuttia. Kaikki veneet saatiin lähetettyä ajallaan matkaan, huh helpotusta. Onneksi veneet näyttivät myös etenevän kohtuullisesti, vaikka tuuli varsin kevyttä olikin. Sitteen ei muuta kuin maalilinjaa rakentamaan ja odottamaan veneitä maaliin...

Kun koko rataa ei näe eikä ole käsitystä, mitä radalla tapahtuu, ei tosiaankaan auta kuin odottaa. Ratakilpailussa on tottunut koko ajan havainnoimaan olosuhteita, rataa ja kilpailutilanteita, ja miettimään aiheuttavatko havainnot jotain toimenpiteitä. Tässä matkakilpailussa oli vain odotettava mahdollisia kilpailijoiden ilmoituksia ja kiihkeitä, milloin ensimmäiset veneet alkavat lähestyä maaliviivaa. Edelleen huolenaiheenani oli, ehtivätkö veneet aikarajan puitteissa maaliin. Mutta kun olin paikallistanut ensimmäiset veneet kiertämässä paluusuunnassa Länsikaria, tiesin, että ne tulevat tuloksen saamaan.

Maaliintulo sujui rauhallisissa merkeissä. Loppuhetken kamppailuja ei nähty, vaan veneet lipuivat hiljakseen yksitellen maalilinjan

yli. Lautakunnalle siis helppo tehtävä, mutta kilpailullisesta näkökulmasta ei aivan optimaalinen tilanne. Ihmettelipä jopa kilpailulautakunnassa debytoinut optaripurjehtija, että miksi jotkut veneet laskivat spinnunsa jo ennen maalilinjaa... Ensimmäisen ja viimeisen maaliin ehtineen veneen välinen ero oli lähes tunnin. Suuret erot veneiden välillä osoittivat myös, että lähtöaikojen laskentakaava ei ollut optimaalinen tuollaisiin 2–3 m/s tuuliolosuhteisiin. Valitettavasti yksi vene ei ehtinyt maaliin aikarajojen puitteissa ollenkaan.

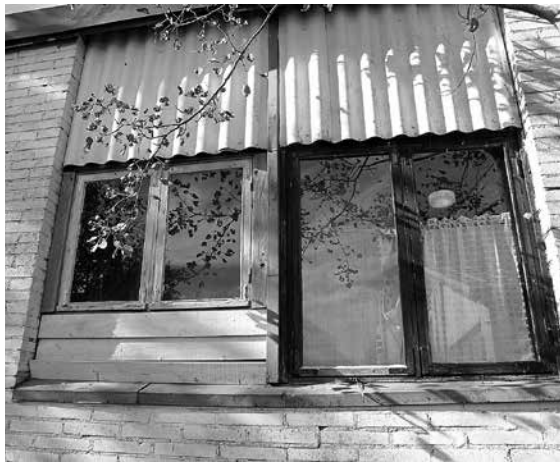
No entäs ne tulokset sitten? Tuplavoitto-mahdollisuus kävi toteen kun ensimmäisenä maalilinjan ylitti *Bellona*, joka siten nappasi sekä SPS-seuramestaruuden että A-veneiden luokkamestaruuden. Protesteja ei tullut, joten maaliinsaapumisjärjestys säilyi lopullisena. A-veneiden osalta hienoa tulosta täydensi *Kismet* toisella sijallaan ja *Filou* kolmannella sijallaan. Kolmoisvoitto SPS:lle siis! Hai-luokassa *Myrskylintu* purjehti hienosti toiselle sijalle. SPS-seuramestaruuden toisen sijan nappasi puolestaan *MiMi* ja kolmannen sijan *Emzia*. Onnittelut kaikille!

Kilpailu käytiin hyvässä tunnelmassa ja jälkipuintia jatkettiin ravintola Saaren terassilla hymyssä suin. Suuret kiitokset ravintola Saarelle hyvin hoidetusta kisaruokailusta! Kun nyt on osoittautunut, että osallistujamäärän tuplaaminen edellisvuodesta on aina onnistunut, niin pakkohan se ensi vuodellekin sitten on tavoitteeksi asettaa 22 osallistujaa, vai mitä tuumitte?

Yksin kilpailupäällikkö ei voi kilpailuja järjestää. Kiitos siis kilpailulautakunta Mauri Utriainen ja Anais Rousseau (10 v.) sekä protestilautakunta Tuomas Ikonen, Salla Itäaho ja Pekka Taiminen!

Maria Oksa

Kun saunaa rakennettiin

Sirpalesaaren rivitalonappulassa nro 5 Soleva sauna on jo pitkään ollut todella taiteellisessa, etten sanoisi jopa dekadenttissa tilassa (kuvat 1 ja 2). Viime kesänä jäsenistö ilmoitti että nyt riittää, sauna on saatava kuntoon. Talousarvion ollen jatkuvan rasituksen alla sovittiin esittäjien kanssa, että se kunnostetaan talkootöinä ja muutenkin edullisesti, johon seuran hallitus ystävällisesti suostui. Lauteet, sisäverhoukset ja lämpöeristeet purettiin vuoden 2016 syys-talokoissa ja sen jälkeen se oli jätettävä kuivumaan, koska sisärakenteet olivat aikaisemman rakennustavan vuoksi ikävän kosteat ja osittain saaneet tartuntaa mädästä kukosta (kuva 3).

Keväällä työhön päästiin käsiksi ja veneiden tultua kunnostetuksi ja vesille lasketuiksi työhön löytyi kahden kokeneen saunarakentajan ryhmä, jotka työhön päästyään korjasivat kantavat rakenteet, jättivät uusiin eristeiden ja muiden rakenteiden väliin tuuletustilan ja pitkän kokemuksen antamalla varmuudella villoittivat, levyttivät ja pane-loivat seinät ja katon, tekivät lauteet, asensivat uuden lasivälioven ja tilapäisen ikkunan,

korjasivat iv-järjestelmät, taikoivat jostain paikalle sähkömiehen joka hoiti alan asennukset (valot, sähkösyötön ja uuden kiukaan ohjauslaitteineen). Ja sen jälkeen kesäkuun lopulla päästiin kokeilemaan miltä perusteellisesti uusittu sauna tuntui (kuva 4).

Uudisrakenteiden toteuttajat, Janne Härkönen ja Pekka Piironen, jotka hoitivat myös osan hankintoja erittäin edullisesti (kuva 5), ovat ansaitusti tyytyväisen näköisinä val-

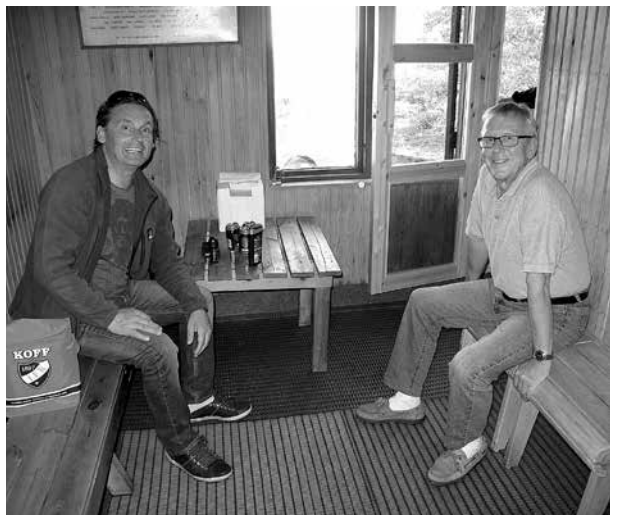
miina kokeilemaan miltä tuntuu. Tilaisuuden onnistumisen varmistamiseksi pojat ovat varanneet mukaan jonkin verran virvokkeitakin, joka ainakin logistiikkayksikön perusteella on jonkin jääkiekkoseuran tuotantoa.

Vaikka itse löylyhuone onkin jo valmis, ensi kesänä pitää sinne asentaa vielä uusi, mittojen mukaan tehty ikkuna, joka saatiin paikalle vasta myöhään syksyllä. Samassa yhteydessä on ulkoseinän yläosa paneeloitava samaan tapaan kuin rivitalon palikoissa 1 ja 2.

Sisärankenteiden kunnossa pysymiseksi saunapalikan (ainakin) merenpuoleiset julkisivut olisi verhoiltava vaakapaneelilla, joka tehokkaasti estäisi sateen ja muun kosteuden pääsyn seinärakenteita hapattamaan. On myös ollut puhetta eräistä muista parannuksis-

ta saunan yhteyteen, mutta palataan niihin joskus toiste ja nautitaan siihen asti saunasta sellaisena kuin se on nyt.

Hannu-Ilari Nuotio

Ravintola Saaren ulko- ovelle asennetut lanternit

Ravintola Saaren edellinen ravintolapäällikkö oli löytänyt Sampo-kabinetista messinkiset lanternit (kulkupalot), jotka ovat peräisin jostakin puretusta aluksesta. Hän kysyi tarvitaanko niitä, ja otin ne talteen. Lasin vastakkaisella sivulla niissä on hahlora-kenne ja takaosa on avoin. Sisällä oli kier-teellinen osa.

Ilmeisesti niitä oli käytetty niin, että lyhty on irrotettu aluksen pituussuuntaisesta lyh-

tylaudasta nostamalla se ylös. Sen jälkeen palava öljylamppu on kierretty sisällä ole-vaan kiinteään kierteelliseen osaan, ja lamp- pu on sijoitettu paikalleen hahlon avulla. Il- maa lyhty on varmaankin saanut lyhtylaudan poikittaisen osan ja avoimen takaosan väli- sestä raosta.

Jälkeenpäin niihin oli asennettu sähkö- lamput, ja johto oli tuotu lyhdyn yläosaan tehdyn reiän kautta. Luultavasti ne ovat ol-

Kulkuvalot sekä syystal-koissa kunnostetut järeät puuplokit oli hankittu vuonna 1963 valmistuneen seuramajan sisustukseksi Teijon laivaromuttamolta. Bostonbaarin laivarekvisiit-taan kuului myös kone-käskyvälitin, laivakompassi ja kompassipyl-väs, jotka kunnostettiin SPS:n 100-vuotisjuhlaan vuonna 2013.

leet tässä muodossa jossakin koristekäytös-sä vuosia sitten. Johdot olivat hyvin haper-tuneet.

Poistin sähkölamput ja johdot ja kiillotin lyhyt messinkikiillokkeella. Näytin niitä nykyiselle ravintolapäällikölle ja kysyin haluttai-siinko ne toimivina ravintolaan ja mikä olisi hyvä sijoituspaikka. Vastaus oli että kyllä ja ulko-ovelle.

Projektia ruvettiin toteuttamaan. Tein lyh-dyille mustaksi maalatusta vanerista takale-vyt, ja ne kiinnitettiin ravintolan ulko-oven yläkulmiin katoksen alle. Esille tuli kysymys kummalle puolelle punainen ja kummalle vihreä lyhty sijoitettaisiin, johon tietysti oli kahdenlaisia mielipiteitä ja niihin peruste-luja. Asia ratkaistiin niin, että seuramaja on laiva, jolloin vihreä valo tuli oven oikealle ja punainen vasemmalle puolelle. Joku näsä-viisas kysyi minne laitetaan perävalo.

Sähköalaa opiskeleva Antero Kuusi teki lyhtyjen sähkösuunnittelun ja sähkötyöt, jot-ka Tapio Kallasjoki tarkasti ja hyväksyi. Itse tein lamppujen mekaaniset asennukset ja

johtojen läpivientireiät seiniin. Ulos tulee ai-noastaan 12V:n jännite ja lyhtyjen sisällä on noin 15 Watin ledit.

Sekä ravintolan väki että pursiseuralaiset ovat olleet lyhtyihin hyvin tyytyväisiä. Sähkö-töistä kiitos Anterolle.

Hannu Sarvanne

insinöörikapteeni koukku

PENSSELI PERSTASKUSSA JA MUUTA KEMIAA

Jokaisella englantilaisella venetelakalla töissä olleella miehellä oli 60-luvulla aina haalareidensa perstaskussa pensseli (katso periaatekuva 1). Eikä mikä tahansa suti, vaan erittäin korkealaatuinen lakkapensseli,

joka oli tiukasti vain hänen. Se, miksi tämä ammattimies kuljetti sitä taskussaan, johdettiin siitä, että aina kun hänellä oli hetki aikaa, hän otti sen käsiinsä ja alkoi norjistaa sudin harjaksia, jotta se olisi priimakunnossa, kun tuli eteen telakalle tärkeän asiakkaan veneen lakkaus. Englannissa purjehveneet olivat siihen aikaan mahonkia ja muita vastaavanlaisia brittiläisen imperiumin tuottamia jaloja raaka-aineita, ja varustajat olivat paitsi hyvin tietoisia objektiivisen luokka-asemansa mukanaan tuomasta arvostaan, myös hyvin vaativia sen suhteen miltä veneen lakkapinta näytti. Ja sen takasi luottomiehen ja hänen pensselinsä yhteistyö.

Asia tuli mieleeni, kun olen seurailut erään Helsingin edustalla olevan, nykyään puuveneiden säilytykseen käytettävän rakennuksen ikkunapenkkejä. Niille näyttää kertyvän paitsi erilaisia pensseleitä (tietenkään ei niin korkealaatuisia kuin oli brittiläisillä venetelakoilla haalareiden perstaskuissa), jotka ovat joskus olleet erilaisissa liuottimissa, jotkut jopa muoviiin käärittynä, ja myös erilaisia liotinpurkkeja. Aikaa myöten, varsinkin jos tämä aurinko-niminen jatkuvatoiminen vetypommi suvaitsee näyttäytyä, liottimet haihtuvat ja pensseleistä tulee pakkellastoja. Jossain vaiheessa ne sitten joku korjaa pois jossain siivousaktiossa, kunnes ikkunapenkki saa uudet samanlaiset ”pakkeli-pelargoniati, anopinkielet ja juurut”.

Valitettavasti nykyaikainen kertakäyttö-käytäntö ja K-raudan ja muiden poikain tavaratalojen kuutionkokoiset pensselipussilaarit ruokkivat myös omalta osaltaan näitä

ilmiöitä. Ei viitsitä/osata/ehditä putsata suteja, kun uuden saa parilla kolikolla.

Vaikka asialla on esteettinen puolensa, josta syystä myös toivoisi, että ao. maalarit selvittäisivät purkit ja sudit pois. Niin tämä kemiallis-pyrotekninen puoli on se vakavampi juttu. Vaikka tärpähti ja muut vastaavat liuottimet eivät (kai) varsinaisesti oli itse-syntyviä, ei tämän kaltaisten (sytyttimiä vailla olevien) polttopullojen säilyttäminen ole millään lailla em. tilan paloturvallisuutta parantava asia.

Tässä loppukesällä sattui silmiini toinenkin kemiallinen keskittymä, josta 30-luvun saksalainen IG-Farbenkin olisi ollut ylpeä. Erään aluksen talvehtimispaikan kalusteiden päällä oli pölyttyneitä muovikanistereita puoliillaan pellavaöljyä. Ja niin kuin jokainen em. vajassa alustaan säilyttävä (ja toivon mukaan mahdollisimman moni muukin mahdollisesti tätä juttua tähän asti lukea jaksanut) tietää, niin pellavaöljyllä on erittäin ikäviä ominaisuuksia valloilleen päästessään. Ja tässä tapauksessa kun kyseessä olivat muoviasti-

at, niin pellavaöljy hapettuessaan imee muovipurkit ruttuun ja jossain vaiheessa (varsinkin kylmässä) muovi sanoo riks raks ja sen jälkeen pellavaöljy on ties missä... Sen verran em. kanikoiden arvoitus kiinnosti, että lähistölle kohdistettiin yhdistettyjä tutkimuksia josko olisivat sormenjäljet löytyneet, mutta ei, ei ketään... Harras toivomus on, että tämän kaltaisia aineita ei hylättäisi yksikseen, ei vajaan eikä myöskään omiin komeroihin, ei ainakaan muoviastioissa.

Jos palataan vielä niihin pakkeliilastoiksi muuttuneisiin suteihin, ne saa palveluskel-
poisiksi tinnerillä (joka on mm. useiden myrk-
kyvärien ohenne). Tinneri puree kivikoviksi
hyytyneisiin suteihin, sen pitää vain saada
jonkin aikaa vaikuttaa, sitä ei saa haistella
ja sutien sulattaminen tehdään mieluiten ul-
kona. Tärpätti ei siihen pysty, mutta tinneri
pystyy. Lisäksi nykyaikainen elintarviketeol-
lisuuden kertakäyttöpakkausperiaate tuottaa
paljon sopivia astioita siihen tarkoitukseen.
Ja vaikkei joisikaan maitoa tai piimää, puo-
len litran Laitilan Kukonkin kannen saa sak-
silla pois jos ei omista purkinavaajaa.

Jossain vaiheessa kun 60–70-luvuilla jot-
kut alkoivat ”haistella” tinneriä saadakseen
pänsä sekaisin, sen hankinnasta tehtiin lu-
vanvaraista. Muistan kuinka jossain poliisi-
asemalla väittelin tiskin takana istuvan jak-
kukalkkunan kanssa kuinka paljon veneen
kunnostukseen em. ainetta saisi. Tstosihtee-
rillä ei ollut mitään käsitystä veneen kunnos-
tuksesta, mutta vahva käsitys, että ”et sinä
sitä nyt niin paljoa saa kuin väität tarvitse-
vasi”. Varustajien onneksi se edistysellinen
holhoaminen kaatui omaan mahdottomuu-
teensa ja nykyään sitä saa vapaasti.

PIENTÄ KERTAUSTA

Tämä ei nyt varsinaisesti kuulu kemiaan, pi-
kemminkin faunaan, mutta otetaan nyt kä-
sittelyyn kun ruutu työntää tyhjää riviä lato-
makoneeseen. Asiaa tosin käsiteltiin jo jokin
aika sitten. Kysymys on näistä marinako-
meron länsipäässä olevien jäteastioiden ai-
tauksen liepeillä tehdyistä kaatopaikan pe-
rustamisharjoituksista. Tässä lokakuun
loppupuolella siihen oli ilmestynyt muutama
musta muovisäkki, sisällä ties mitä. Koska jo
aikaisemmat saareen unohtuneet säkit ovat
houkutelleet paikalle puolet Kehä III:n etelä-
puolella reviiiriä pitävistä variksista, ne levit-

tävät uskomattoman nopeasti em. kaltaisten
säkkien sisällöt pitkin maita. Lisäksi saares-
sa on minkejä, joilla on ihan oikean pedon
kynnet ja hampaat ja ne ovat varmasti uteli-
aita sen suhteen että mitähän säkeissä on...

Siis, jos säkit eivät mahdu jäteastiaan,
niin Suomen puolella on Molok, rannan peto,
joka mieli luukustaan sisään juuri kaiken
tuollaisen. Läntisin niistä on auki, itäiset ovat
lukossa ja Caruselin käytössä.

Eli jos varustamonne tuottaa tuollaisia
(kuva yllä) ja ne eivät mahdu jäteastiaan, niin
sitten ne voisi viedä Molokin (kuva alla) ah-
naaseen kitaan. Niin kauan kun yhteysvene
kulkee, se on helpompaa kuin luulettekaan.
Kokeilkaa.

Pinna- vai ruoriohjaus, kumpi parempi?

Jos kysytään kummalla ohjaustavalla kokenut purjehtija saa veneen kulkemaan lujempaa, on siihen mahdollon vastata, koska vertailumahdollisuuksia ei ole ollut. Se edellyttäisi, että kilpailuissa olisi samoja venetyyppejä sekä ruorilla että pinnalla ja niissä kokemusta saaneita perämiehiä.

Jotakin ehkä kertoo se, että America's Cup -veneisiin on kehitetty pinnaohjauksia silloin kun säännöt ovat sen sallineet.

Minulle on kerrottu, että suurten veneiden pinnaohjausta ei olisi vaikeaa toteuttaa nykytekniikalla niin, että pinnassa olisi ns. pinnapaine, mutta pinna ei olisi kuitenkaan liian raskas. On useita periaatteellisia mahdollisuuksia, vain kehitystyöhön pitäisi panostaa. Ruorilla on haittoja joita pinnalla ei ole, ja pinnalla on etuja, joita ruorilla ei ole. Ruorivie suuren tilan istuinkaukalosta ja tekee sen myös ahtaaksi. Ohjausergonomia on parempi pinnalla ja jatkopinnalla. Jatkopinna myös mahdollistaa perämiehelle paremman näkyvyyden.

Silloin kun veneen lateraalitasapaino on kunnossa, luovittaessa pinnakulman on oltava noin 1–3 astetta yläpuolella, jolloin nykyaikainen syvä peräsin estää myös sortoa. Tämä on yksi syy, minkä takia peräsimien pinta-alat ja syväykset ovat uusissa venetyypeissä li-

sääntyneet. Edellä mainittu kulma kertoo yksinkertaisesti ja selkeästi myös sen, ovatko purjetrimaukset kohdallaan.

En tiedä käytetäänkö roreissa jonkinlaisia kulmamerkintöjä, tai missä määrin ruorikulmaosoittimia, peräsin-kulmien toteamiseen. Ruorikulmamerkintä olisi mahdollista tehdä veneen ollessa ylhäällä asettamalla peräsin esim. 2 asteen kulmaan ja laittamalla molemmin puolin merkinnät ruoriin. Voin tulla tarvittaessa konsultoimaan.

Pinnaohjauksen kehittäminen suuriin veneisiin olisi mielestäni hyvä innovaatio. Toivottavasti joku siihen ryhtyisi. Tällöin myös imagoasia voisi muuttua suurissa veneissä pinnaohjauksen suuntaan, jos sen oikein perustelisi.

Yksi mahdollisuus olisi kehittää peräsimen profiili- ja lateraalimuotoa ja hydrodynaamista momenttitasapainotusta pinnaohjauksen mahdollistamiseksi nykyistä suurempiin pinnaohjattuihin veneisiin. Tähän tarvittaisiin uusia ideoita, teoreettista ja kokeellista tutkimusta, mutta se kannattaisi tehdä. Suomessa VTT:n veneosastolle sopisi tällainen projekti. Voisi ehkä ehdottaa.

Hannu Sarvanne

Viipuri ja Koivisto retkikohteena 14.–20.7.2017

Ehkä jo hieman kulahtaneella Suomi 100-teemalla suuntasimme lomapurjehduksemme kohti itää.

Ajatus jossain naapurifederaation puolella käymisestä oli hautunut päässä jo tovin, eihän se nyt niin mahdotonta voi olla. Ja ovathan siellä käyneet jo monet ja vielä useammat ovat lukeneet tarinoita niistä reissuista. Koska en ollut kartalla siitä, miten homma hoituu, niin aloitin kartoista. Kun ne tuli hommattua syystalvella, syntyi kuin itsestään pientä painetta viedä homma maaliin kesällä eli ryhtyä toimeenpanemaan kommervenkkejä, joita tuonne veneilijöiden eldoradoon pääsemiseksi vaaditaan.

Pallas on analoginen vene, tarvittiin siis paperikartat. Ne tulivat kuriirikyödyllä Pietarista; panin tuttuni asialle, hän tilasi puolestani lukittujen porttien takaa sisäpihalla sijaitsevasta lafkasta tarvittavat federaation merikartat. Eivät maksaneet juuri mitään verrattuna Suomeen.

Alkuperäisenä ajatuksena oli käydä Kronstadtissa kääntymässä, Pietariinhan on ihan turhaa omalla veneellä mennä, sinne

pääsee helpommin Allegrolla tai vaikka Las-totshkalla Viipurista, kuten sittemmin opimme.

Minimitavoitteena oli siis Viipuri tai Вь-боур, kuten sitä nykyisellä paikallisella nimitetään, ja sen päälle sitten jotain akselilla Johannes, Koivisto ja ehkä Dubkovaja (Lau-taranta?), mutta ennen kaikkea oppia maan tavoille, sen, miten homma toimii. Siinä oli ensimmäinen haaste, kun emme oikein tien-neet. Joku varmaan tietää mutta totesin, että emme löytäneet heitä emmekä toisaal-ta jaksaneet ruveta enempää etsimäänkään. Raja se on vaivannäölläkin.

Perusasia matkailussa federaatioon on se, että ei syöllisty ensimmäisenä rajarikokseen, sillä siitä seuraa vakavia ongelmia. Jos rajasta selviää kunnialla, pitäisi loppu olla järjestettävissä, järkeilin. Missä sitten on passintarkastus? No, Viipurissa, tai Lavolas-sa. No, Viipurissa on jossain vihreä ponttoni, kuulemma. Minne voi maahantulon jälkeen kiinnittyä? Ei siellä kukaan mitään vierasve-nesatamia mainosta, tai onhan niitä, mutta missä tarkalleen? Kysymyksiä, kysymyksiä.

Kun soittelin sinne ja tänne Suomen puo-

lella, sain kuulla paristakin lähteestä mm. että: ”Joo, kyllä siellä joku oli viime vuonna käynyt mutta oli ollut suurissa vaikeuksissa”.

Kannustavaa, mutta edelleen järkeihin, että älä tee rajarikosta; kaikki muu hoituu puhumalla. Suurena apuna oli, kun sain hie-man yllättäen muutamia vastauksia Viipuriin sokkona lähetettyihin meileihin. Paikallisen Favorit-jahtiklubin kommodori Aleksei Kasinski ojensi auttavan kätensä ja kertoi, miten homma rajan ja parkkeeraamisen suhteen nykyisin toimii. Kotkasta lähtiessä oli sitten jo pakko kokeilla ja soittaa satamakahteenille; moshno Igora Nikolajevitsha?... me oltais tulossa?

Etappi 1, Santio-Viipuri. Tähystimme Santioon mennessämme rajalle, mistä ”vuokraväylä” lähtee, siellä piti olla poijupari ylityspaikan merkinä. Ei ollut. Eikä muitakaan karttaan merkittyjä viittoja, kuten seuraavana päivänä todistimme. Ensimmäinen poiju tuli vastaan vasta Ristinien jälkeen, siitä perille Viipuriin olivat viitat pääosin paikoillaan. VHF oli auki koko ajan, Береговая охрана (Beregovaja ohrana) suvaitsi kutsua meitä 1,5 h rajan ylityksen jälkeen ja todettuaan, että kuulolla ollaan, ei kysellyt enempää. Hieman pettyneenä siihen, että meitä ei vahdittu tarkemmin, saimme pienen kompensaa-tion Tuppuransaaren entisen luotsiaseman kohdalla, kun vihreä tullin Иван Фомин (siis Ivan Fomin – kuka lienee) tuli keula kohisten miljoonaa ottamaan meistä kuvia. Ajoin ohi, teki häveliäästi uukkarin n. puolen mailin päässä ja painui turbo vinkuen yhtä kovaa takaisin sinne mistä tulikin. Ainoa muu liikenne matkalla oli Urpala-nlahden alueella olevan ruoppaustyömaan ammattiliikenne ja yksi suomalainen moottorivene, luultavasti Kanavalta tulossa.

Uraan salmessa pitää purjehdittimen lo-pettaa, valitettavasti, ja loppumatka, n. 8 mailia, jyyssä koneella Viipuriin. Älytöntä. Salmessa on viranomaislaituri ja joukko var-tioaluksia, kansivahdit kipittävät kirjaamaan agenttien ohituksen ja 150 m edellisistä, var-tiokopin koppelakkipää tuijottaa kiikarilla ja

kirjaa samat agentit omaan vihkoonsa. Meil-lä oli työllistävä vaikutus, positiivista. Vasta-vuoroisuusperiaate vaati tuijottamaan kiika-rilla takaisin, tein sen tunnollisesti jokaisella ohituksella. Uuraasta piti myös soittaa uudel-leen Igorille Tervaniemeen että pian ollaan tu-losa, passintarkastajille sama homma.

Vihreä ponttoni löytyi ja mikä onni, edel-linen vene irrotti juuri samalla hetkellä, kun saavuimme. Kuten myöhemmin taas opim-me, vain yksi vene kerrallaan saa kiinnittyä tarkastusta varten. Eikä oltais federaatiossa, jos virkailijat puhuisivat muuta kuin ven-näjä. Passit, venedokumentit, miehistö-luettelot, monet kopiot kaikista, federaation maahantulokortit (totta, niitä ei jaeta Santio-ssa). Kuuluva huokaus passintarkastajalta, *pitääkö Minun Hakea Teille Maahantulokortit?* Pitää, sillä Santiossa ei siis jaeta federaation maahantulokortteja... Ystävällinen ja asiallinen veneen tarkastus, luukut auki ja sakrivaite pasalsta. Ylimääräisiä matkustajia ei löytynyt. Matkasuunnitelmapaperi: minne menette, minä päivänä, mihin kellonaikaan?! Tämä olisi pitänyt tietää minuutin kuluttua köysien kiinnityksestä. Koska olimme lomalla, emmekä voi mitenkään tietää edes sitä, minne federaatioissa menisimme saati sit-ten milloin, sovimme, että meidän satama-kapteenimme (Igor) ilmoittaa puolestamme virkavallalle mitä puuhailimme. Tällä asialla oli aika iso merkitys sitten myöhemmin. Sit-ten lykättiin kyrillisillä kirjaimilla ja puhelinnu-meroilla täytetty A4 allekirjoitettavaksi, luulin tietäväni, että täytän jonkun federaation si-sävesillä liikkumiseen liittyvän ohjeen, mut-ta ihan varma en ollut. Tälläkin paperilla oli sittemmin oma merkityksensä.

Tullinvihreän inspektorin kanssa täytet-tiin tulliselvitys eli aluksen väliaikainen maa-hantuontidokumentti, joka vaaditaan, jos meinaa myös viedä veneensä pois federaa-tiosta. Tuttu paperi leimoineen autoilijoille, joille dokumentti on myös suunniteltu. Mut-ta kun tää on vene! Mitä tähän pitää kirjoit-taa?! Tullin edustaja oli yhtä hukassa kuin mekin. Leimoja tuli lopulta ja myös käsimer-keistä ymmärsimme, että pahvi kannattaa

pitää tallessa. Nyt ollaan laillisesti maassa. Eikä ollut edes vaikeaa, aikaakaan ei mennyt kuin ehkä 45 min.

Minuutin konematka salmen toiselle puolelle Favoritin laituriin, jossa Igor jo oliakin vastassa. Aika sykähdyttävä hetki; vene kiinni laituriin, Uno Ullbergin piirtämä maakunta-arkisto keulan edessä ja toivottavasti kaikkien suomalaisten tuntema linna torneineen suoraan perän takana.

Etappi 2, kivistä rakennettu Torkkeli Knuutinpojan kaupunki ja jahtiklubi Favorit Tervaniemessä. 4 koiraa, 5 kissaa, kameravalvonta, aita portteineen ja 24 h vartija. Täällä on ainakin turvallista. Vesivessa, roskis, maavirtaa ja vesipiste laiturin tyvessä. Perä kiinni pojijussa. Jos on kysyttävää, Igor auttaa aina, pa angliskii, mikä on aika luksusta, mikäli ei osaa yhtään paikallista.

Favoritilla on muuten toinenkin satama laivatelakkaa vastapäätä kaupungin ulkopuolella (Tsvetushii Mys), paikka on harmillisesti tuulille avoin ja aika kaukana keskustasta, pitää tutustua tarkemmin joskus myöhemmin. Aleksei kyllä toivotteli tervetulleeksi sinnekin. Siellä olisi saattanut olla suihkukin.

Tervaniemen satama on varsin rauhallinen, vaikka suhteellisen vilkasliikenteinen

Linnansilta kulkee salmen toisella puolella. Hämmästyttävästi ja vastoin odotuksiamme yöunta ei häirinnyt minkäänlainen ylimääräinen jympytys. Ollaanhan maassa, jossa työaikalait lähes pakottavat pitämään baarit auki 24 h.

Pienen kulttuuriin totuttelun ja asioiden selvittelyn jälkeen päätimme suunnata keulamme seuraavaksi kohti Koivistoa. Johannes pudotettiin listalta, koska jopa paikalliset sanoivat, että väylä sinne on kompleks. Tiedä sitten, tarkoittivatko epävirallista Huunolansaaren kautta tulevaa oikoväylää vai peräti virallista väylää, joka kiertää Revonsaaren eteläpuolelta. Mutta jos viitoitus puuttuu, kuten tulomatkalla olimme jo nähneet, päätimme jättää jotain seuraavaankin kertaan. Rantautumispaikathan ovat kirjaimellisesti kortilla, jopa paikalliset tarvitsevat proopuskan FSB:ltä rantautumiseen Suomenlahden saariin. Ulkomaalaiset eivät niitä edes saa. Ei ole ihme, että sikäläiset tulevat joukolla Suomemme vesille nauttimaan vapauksista.

Etappi 3, ”yksinpurjehdus” Koivistolle. Tarkoittaen sitä, että reilulla 30 mailin matkalla olimme ainoa venekunta. Uuraansalmen tutun tuijotuskilpailu-Venäjä-Suomen jälkeen epätodellisen vapauden tunteen vallassa

Tervaniemen vierasvenelaituri ja satamakonttori.

jatkuu matka purjehduksena kohti Koiviston salmea. Viipurinlahden sokkeloiden jälkeen oli hienoa päästellä täysin purjein kohti Koivistoa, millainenkohan Itä-Suomen ”Solent” paikka olisi, jos... sori, kävi mielessä vaan.

Koiviston entinen kirkko torneineen seisoo salmen rannalla kuin majakka ja näkyy jo kauas, 1904 on rakentajilla ollut ajatus kohdallaan. Ihmeen kaupalla vaikuttava rakennus on selvinnyt sodista. Tarina on silti täälläkin tuttu, bolshevikithan muokkasivat kirkot autotalleiksi, elokuvateatteriksi tai muuksi hyödylliseksi. Ulospäin näkyy komea graniittinen jugend-tyylinen kirkko, mutta sisälle on rakennettu normaali talo rappukäytävineen, siellä on teatterisali ja ties mitä kerhoa, mutta myös käymisen arvoinen kotiseutumuseo, jossa on reilusti esillä suomalainen-kin historia.

Mutta palataanpa hieman taaksepäin. Olimme siis lähtiessämme pyytäneet Igoria ilmoittamaan matkasuunnitelmamme viranomaisille ja saaneet vihreätä valoa Koivistolta. Satama perillä vaikutti ihan kelvolliselta, uudenkarhea ponttonin pätkä, johon pääsi kylkipaikalle. Poijuja ei ole ja loput paikoista aisoja, joissa on paikallisten kulkimia, lähinnä moottoriveneitä. Harmillisesti paikka on avoin vallitseville tuulille, aallonmurtaja suojaa tosin hieman.

Arvelimme siis olevamme oikeassa paikassa, kirjautumaan vain satamakapteenille. Jäimme viettämään iltaa veneeseen vaivautumatta lähtemään kylille katselemaan nähtävyyksiä. Savtra, sanoo venäläinen.

Kaikki hyvin, vaan ei ollut. Kello kävi yli kymmentä illalla, kun havauduimme johonkin laiturilla, kurkkasin ulos ja kas. Laiturilla seisoi pari farkkuousuista nuorta heppua ja satamakapteeni anteeksipyytävän näköisenä syrjästäkatsojana.

Kyrillisestä puheluvasta ymmärsin, että joku on vääressä paikassa ja miksi, passport vilahti jossain välissä jne. No, mitäs -ttua tämä nyt on?! Pa engliskii? Niet. Varoiksi huikkasin salonkiin Paulalle, että kaivahan passeja valmiiksi, täällä joku nyt luultavasti ei poistu vain puhumalla.

Passit kädessäni oli sitten pakko kysyä kavereilta, keitä te oikein olette. Sitten löytyikin ammattimaisesti farkun etutaskusta Primorskin merivartioston kortti. Tämä selvä.

Puheluita sinne ja tänne, kuvia passeisista, miksi olette täällä, minne olette menossa, milloin olette menossa, miksi ette ole ilmoittaneet? Voi pyhä sylvesteri! Mitä me olemme viime päivät tehneet? Sopineet, että satamakapteenimme ilmoittavat ja kirjaavat jokaisen liikkeemme, puhelinnumeromme on sen seitsemässä paikassa, meidät on kuvattu joka välissä ja te tulette väittämään, että ette vielääkään tiedä keitä me olemme, mistä tulemme ja minne menemme?! Eikö edes puhelin enää toimi?

Luottamukseni ydinasevallan virkamiehiin romahti täydellisesti. No, raapustimme ruutupaperille sitten kirjallisen matkasuunnitelman pojille, lisäksi meitä ohjeistettiin soittamaan viranomaisille ennen lähtöämme Koivistolta. Kaivoin Viipuriin tullessa saamamme kyrillisen A4:n ja näytin siinä seisovia arabialaisia numeroita, että mihinköhän näistä pitää soittaa? Ei mihinkään noista vaan tähän, ja kaveri näyttää Samsungin näyttöllä olevaa Primorskin merivartioston numeroa. Ahaa, mullahan olikin kristallipallo... No, puhuvat varmaan angliskia, kun soitan sinne? Niet, ja kaverit katsovat jo toisiaan, että tässä taitaa olla kyseessä ns. hankalampi hallintoalamainen. No, toinen oppii nopeasti englannin ja sanoo, että soita minulle! Mitä farssia tässä nyt esitetään?

En tasan soita, vaan sovitaanko niin, että tuo meidän satamakapteenimme tuolla kopissa soittaa teidän (salaiseen) puhelinnumeroonne ja kertoo, kun *Pallas* lähtee Koivistolta.

Tässä vaiheessa saimme diilin aikaiseksi, paiskasimme hymyillen kättä ja homma oli selvä! Passitkin saatiin takaisin. Vasta jälkikäteen tuli mieleen, että menikö pojilla kumminkin joku bisnes pieleen vai tuliko sittenkin kuntsarit?

Ilta jatkuu jännittävänä saadessamme puoliitaoin täytettä laiturimme tyveen; nava-

Koivisto Jaht Klub, vierasveneponttoni.

kassa tuulessa vauhdilla sisään tuleva konevikainen pietarilaispursi ”parkkeerasi” eteemme. Pysäytys hoitui ajamalla päin edessä olevaa aisaa.

Se, että kolmea venettä ei ilman pituus-suuntaisia siirtoja saanut kunnolla laiturin mahtumaan, vaati hieman suomalaista itsepäisyttä. Keulassa ja perässä kaiteemme kolisivat, vaikka viimeistä venettä suostuivat siirtämään ruhtinaalliset puoli metriä taaksepäin, kun kahta pyysin. Silloin olisivat kaikki olleet mukavasti parkissa.

Istuimme sitten zakuskapöydän ääressä (!) iltapäivällä Mishan ja Pashan konevikaisessa *Tanjushassa*. Kolinan jatkuessa sanoin, että kun nuo toiset eivät siis siirtäneet venettä tarpeeksi, me siirrämme *Pallaksen Tanjushan* kylkeen ja vedämme *Tanjushan* samalla taaksepäin nojaamasta aisasta. Savtra, sanoi Pasha parikin kertaa. Kun pullo oli tyhjä n. klo 02, sanoin että nyt siirrämme veneen. Siirtoon meni 2 minuuttia. Sivodnja (tänään), niet savtra sanoo suomalainen vaikka kankealla venäjällä. Sen jälkeen ei kolissut ja unikin maistui vaikka lotina, kitinä ja tuulen vonkuna jatkuivat läpi yön.

Ostettuamme rautakaupasta pentterin pesualtaaseen uuden propkan eli tulpan (Сделано в России), olimmekin pääosin valmiita jatkamaan matkaamme. Koiviston entinen kauppa on aika nopeasti koettu.

Ai, mitäkö palveluita oli satamassa? Sähköä sai. Portti lukitaan yöksi, 24 h vartiointi ja kamerat. Hyvin rauhallinen ja hiljainen paikka, kuten koko Koivisto. Maksu tariffin mukainen RBL 600/yö.

Ja kun nyt aiemmin mainitsin tuon Solentin niin toteanpa, että Nauvon lauttarumba saattaisi olla kevyttä kauraa verrattuna Koiviston salmen ylittävään liikenteeseen, jos... sori, taas. Nyt vastarannalla Koiviston saarella näkyy pelkkää villiä luontoa, eikä salmen yli kulje minkäänlaista liikennettä.

Ehkä jotain pientä kumminkin: Favorit järjestää vuosittain Koiviston salmen regattan (Бьеркезундская регата) reitillä Tuppuransaari-Koivisto-Lavansaari-Tuppuransaari, FSB:n kirjallisella luvalla (löytyy netistä!). Reitti olisi aika pähee mutta... kielletty ulkomaalaisilta, yllätys.

Paluupurjehdus Viipuriin oli lähes toisinto alastulosta, ei ketään missään, Uuraassa kiikarointimaaottelu jne. Jotain pojat ilmeisesti olivat oppineet, sillä loppuajan saimme olla rauhassa, hieman odotin jotain viisiittä Tervaniemessä että ”mitenkäs te nyt täällä taas olette?”.

Jatkoimme Viipurin nähtävyyksien tutkimista, kuten kunnan turistien kuuluukin. Ja mikäs oli lomaillessa, maa on kustannustasoltaan erittäin ystävällinen kukkarolle. Pullon paikallista kuohuvaa voi huoletti tila-

ta auringonlaskun rantaravintolassa, siinä kőyhtyy n. € 5.

AI Igor oli bisnesmies ja otti komisiona palveluistaan RBL 1000/yő, mikä nyt ei ole ihan kohtuuton maksu, ylitti kuitenkin julkaistun tariffin.

Lähtö maasta sujui jo paikallisella rutiinilla. Ilmoitimme Igorille haluavamme lähteä klo 8, mikä ei vahdinvaihdon takia kuitenkaan ollut mahdollista. Piti lähteä joko klo 6 tai klo 9. No, klo 6 sitten. Suomalainenhan ei myöhästy, mutta federaation konklaavi suvaitsi saapua 40 min. myöhässä. Kärsimätön puhelinsoittoakin siinä välissä, joo tulossa ollaan.

Passintarkastuslappäarin akku oli tyhjä eikä *Pallaksessa* ole verkkovirtaa. Me ei nyt päästä näköjään pois täältä. Tarjosin roikkaa, viekää toinen pää vaikka Sosnovyi Boriin. Seuraavaksi virkailijalta puuttui kynä. Se *Pallaksesta* löytyi (analoginen vene). Ja taskulamppu, sekin löytyi varustamolta. Tarkastukset sujuivat sen jälkeen jouhevasti ja ystävällisesti. Toivotettiin jopa suomeksi hyvää matkaa.

Olin tyytyväinen saadessani lahjoittaa varustamon kynän ydinasevaltion virkamiehelle, onkohan *Pjotor Velikiissä* tarpeeksi kyniä, mietin.

Uraassa taas – arvaatte jo mitä. Ristinien jälkeen paparazzit iskivät viimeisen keran: kaksi sinistä tykkivenettä kunnioitti meitä ajamalla molemmilta puolilta ohi kadoten länteen. Voi, on jollain paljon hienoja kuvia meidän veneestä.

Ja tulo Santioon, niin ammattimaista kaikki, tähdet ja poletit eivät enää loistaneet, emme olleet enää hallintoalamaisia vaan asiakkaita. Siinä on iso ero federaatioon.

PS

Että mitäkő mieltä matkasta? Jokaisella on makunsa mutta ehdottomasti kannatti käydä, kun vain ei pidä mitään asiaa kotoiseen tapaan itsestäänselvyytenä. Venäjän osamisesta on hyötyä, luonnollisesti, mutta hyvin pärjää ilmankin, asioiden hoito vain hidastuu.

Viranomaisten virkatylyys unohtuu, kun on tekemisissä paikallisten kanssa, perivenäläinen ystävällisyys yllättää juuri kun et osaa sitä odottaa. Puhelinsoitto tuntemattomasta numerosta: kuulin että kaipaavat neuvoja, kysy, otan selvää, jos en tiedä. Soitan sitten takaisin. Kotitekoista hilloa matkaväkeksi, kotipolttosen naukkailua öisellä laiturilla jne. Neuvostoaika on jalostanut ihmiset toimimaan vastavuoroisesti, on sisäpiiri ja ulkopiiri. Tunnet kummassa kulloinkin olet.

Favoritin Aleksei Kasinski kutsui osallistumaan vuotuisen Паруса Выбора (Viipurin purjeet) -regataan, joka purjehditaan Viipurinlahdella kesä-heinäkuun vaihteessa. Valittele, kuinka suomalaisveneitä ei ole pitkiin aikoihin osallistunut siihen. No, en oman kokemuksen perusteella oikeastaan ihmettele miksi, sen verran bysanttilaista oli ottaa selvää asioista. Mutta lupasin, että asiallehan voisi yrittää tehdä jotain, nythän jonkinlainen ”yhteys” on avattu. Kuulisin mielelläni ajatuksianne aiheesta. Ja jos jotain kysyttävää tulee mieleen, voin myös yrittää vastata.

Altistetaanko systeemiä muullekin kuin FSB:n typeryyksille, demonisoidaanko koko hoito ja suljetaan Suomenlahden pohjukka historioineen pois mielestä? Lupasin Alekseille palata aiheeseen, mikäli saan jotain palautetta.

Jos ette halua lypsää kirjoittajalta aiheesta erikseen, käykää kurkkaamassa, mitä kaikkea jännää löytyy vaikkapa osoitteesta: <http://parusa.vbg.ru/index.htm>.

Ja jos löydätte aiemmin mainitsemani FSB:n lupalapun netistä, olette jo vähintään puoliksi vihkiytyneet purjehtimaan suureen ja mahtavaan! Onnea matkaan!

Kimmo Kuusela
s/y Pallas

jiiktooki@gmail.com
040 – 773 0862

Peppi Pitkätossu Etelämerellä

(Peppi / Jaana Rasinpuro,
kuningas Efraim I / Tom Lilje-
strand, Tommi ja Antti / Aleks
Keto-Tokoi ja Ahti Aro).

Eskaaderinäytelmä 2017

Astrid Lindgrenin kirjan pohjalta dramatisoinut Tuomas Aarnio

Esinäytös, jossa esittäytyvät Efraim I Pitkätossu, Peppi Pitkätossu, Tommi ja Annikka sekä rosvot Tom ja Buck ynnä kylänväki. Taapahtuu kaukaisella Etelämeren saarella, Kurrekurredutt-saarella.

I näytös, jossa höyrylaiva Hopsu kannelaan Peppi, Tommi ja Annikka saapuvat Kurrekurredutt-saarelle.

Kylänväki toivottaa lapset tanssien vastaan.

Kyläläiset tervehtivät kuningasta ja lapsia huutamalla:

- USSAMKURA, KUSSOMKARA (tervetuloa takaisin lihava valkoinen päällikkö).

Kuningas Efraim vastaa:

- MUONI MANANA (heipä hei taas).

Peppi kantaa hevosta käsivarsillaan, Annikka ja Tommi seuraavat ja muut lapset, rummut pärisevät.

II näytös, jossa lapset jäävät yksin saarelle ja Tom ja Buck yrittävät ottaa lasten helmet haltuunsa, mutta epäonnistuvat ja pakenevat omalle alukselleen.

Kuningas Efraim ja muut aikuiset sanovat lähtevänsä pariiksi päiväksi naapurisaareen metsästämään villisikoja.

- Efraim: "Ette kai ole siitä pahoillanne?"
- Peppi: "Arvaa kolme kertaa. Vannon, että sinä päivänä, jolloin minä saan kuulla jonkun lapsen olevan pahoillaan siitä, että saa itse huolehtia itsestään ilman aikuisia, sinä päivänä minä lupaan opetella koko kertomustaulun takaperin."
- Efraim: "Niin sitä pitää."

Lapset kiipeävät luolaan, syövät banaania ja pähkinöitä ja leikkivät kuulilla.

Jim ja Buck saapuvat soutuveneellä.

- Buck: "Kuulkaa lapsukaiset, olen kuulut, että näiltä paikoilta saa paljon helmiä. Tiedättekö, onko se totta?"

- Peppi: ”Että onko? – Merenpohjassa kolisevat helmisimpukat jaloissa, astuipa mihin tahansa. Mene pohjaan, niin saat itse nähdä.”

Peppi näyttää kourassaan helmiä. Hai ilmesyty näkyviin.

- Jim: ”Onko teillä enemmän tuollaisia. – Me haluaisimme ostaa ne teiltä.”
- Peppi: ”Ehei! – Oletteko ajatelleet, millä lapsiparat sitten pelaisivat kuulaa?”

Jim ja Buck yrittävät kiivetä luolaan, mutta putoavat kumpikin ja Peppi joutuu heittämään kookospähkinän pelastaakseen heidät hailta.

Pepin hevonen saapuu.

- Buck: ”Kuule, senkin peikonpenikka. – Nyt aion iskeä hevosesi kuoliaaksi.”
- Peppi: ”Aiotko iskeä kuoliaaksi hevoseni, jota minä rakastan niin kovasti? – Minun rakkaan kiltin hevoseni. Et kai ole toissasi?”
- Buck: ”Minun on pakko tehdä se, jollet tule tänne ja anna meille kaikkia niitä helmiä. Muuten isken hevosesi kuoliaaksi heti paikalla!”
- Peppi: ”Kyllä kai minun on tultava. – Mutta muista, että itse pysyt minua.”

Peppi hyppii Buckin ja Jimin luo ja heittää heidät korkeuksiin. Lopulta Peppi kantaa Jimin ja Buckin jollalle ja he soutavat pois.

Kuningas Efraim ja kylänväki saapuvat.

- Efraim: ”Onko kaikki ollut rauhallista.”
- Peppi: ”Tietenkään ei ole ollut rauhallista. Heti kun sinä käännät selkäsi, tapahtuu aina yhtä ja toista.”
- Efraim: ”No, mutta lapsi, mitä on tapahtunut?”
- Peppi: ”Aivan kauheaa. – Herra Tossavainen on hukannut olkihattunsa.”

III näytös, jossa Peppi, Tommi ja Annikka päättävät, etteivät he halua koskaan isoiksi ja lähtevät kotiin.

Lapset istuvat ympyrässä pihalla.

- Tommi: ”Minä en halua tulla isoksi.”
- Annikka: ”En minäkään.”
- Peppi: ”Ei, se ei olekaan yhtään kivaa. Isoilla ihmisillä ei ole ikinä hauskaa. Heillä on vain ikäviä töitä ja hupsuja vaatteita ja liikavarpaita ja kummallisveroja.”
- Annikka: ”Eivätkä he osaa leikkiäkään. Hyi, että ihmisen on pakko tulla aikuiseksi.”
- Peppi: ”Minulla on oikein hyviä pillereitä niitä varten, jotka eivät halua tulla aikuiseksi.”
- ”Ne on syötävä pimeässä ja samalla sanottava näin: Hieno, pieni kiekura, sureksi en tahdo ma.”

Tarjotaan lapsille ja kaikille muillekin herne.

Kaikki lapset ottavat toisiaan kädestä ja sanovat ääneen: ”Hieno, pieni kiekura – sureksi en tahdo ma.”

Loppunäytös

- Peppi: ”Tommi ja Annikka, miltähän tuntuisi pistäytyä taas kotona Huvikummissa?”

Lapsille annetaan seppeleet ja lauletaan jäähyväislaulu. Lapset lähtevät soutuveneellä pois. Höyrylaiva *Hopsu* lähtee kotia kohti.

Posti Green

TAPAHTUMIA

- Klubitoimikunta kokoontuu ke 15.11.2017 klo 18 SPS:n toimistolla, Kankurinkatu 7. Tervetuloa mukaan klubarilaiset ja myös uudet toiminnasta kiinnostuneet suunnittelemaan buffettien, Talvipäivän ja muiden mukavien tilaisuuksien järjestämistä!
- Syyskokous ma 27.11.2017 klo 18–20, kokouskutsu 2. kannessa
- Jouluglögä perinteisesti tarjolla Sirpiksessä la 16.12.2017 klo 12–15. Tervetuloa!
- Kroatia purjehtijan silmissä (alustavasti sovittu Adrian-matkojen esitys) ke 24.1.2018 klo 18, Eiran lukio (Iso Roobertink. 20–22 a), seuraa verkkosivuja
- Klubari-asioissa ota yhteyttä: Mervi Aarnio, aarniomervi@gmail.com, puh. 044 543 0060

*Purren toimitus kiittää kuluneesta vuodesta.
Hyvää loppuvuotta ja uuden alkua kaikille!*

